

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра плодоовочівництва і виноградарства**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан біологічного факультету

/Ярослава ГАСИНЕЦЬ/
_____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 7 СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ САДІВНИЦТВА І ВИНОГРАДАРСТВА

Рівень вищої освіти	магістр
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н1 Агрономія
Освітня програма	Садівництво та виноградарство
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2025

Робоча програма навчальної дисципліни ОК 7 «Сучасні технології садівництва і виноградарства» для здобувачів вищої освіти галузі знань **Н сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина** спеціальності **Н Агрономія**, освітньої програми садівництво та виноградарство.

Розробники: Савіна О.І., проф., доктор сільськогосподарських наук, професор
Шейдик К.А., к.с.-г.н.,

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **плодоовочівництва і виноградарства**

протокол № 10 від «27» червня 2025 р.

Завідувач кафедри Віталій СИМОЧКО

Схвалено науково-методичною комісією біологічного факультету

протокол № 8 від «27» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Андрій ГАМОР

© О.І. Савіна, 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –5	Рік підготовки: 2025-2026	
Загальна кількість годин – 150\60	60	18
Кількість модулів –2	Семестр: 1	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента –	1	1
	Лекції:	
	34	12
	Практичні (семінарські):	
	0	0
Вид підсумкового контролю: контрольні	Лабораторні:	
	26	6
Форма підсумкового контролю:екзамен	Самостійна робота:	
	90	132

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета –ознайомитися з прогресивними сучасними технологіями вирощування плодових культур та винограду. Завдання: ознайомлення з основними нормативними документами, якими передбачаються перспективи розвитку галузі; ознайомлення з прогресивними методами закладки садів, сортовий потенціал та елементи технологій і вирощування садивного матеріалу та догляд за ним. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен володіти матеріалами сучасних агротехнологій у садівництві і виноградарстві нових типів садів, потенціал та елементів технології; усвідомлювати проблеми та перспективи українського плодівництва і виноградарства та ефективно їх вирішувати.

При підготовці слід звернути увагу на одержання **загальної компетентності**: Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми професійного спрямування.

Особливу увагу звертати на одержання **фахових компетентностей**:

- Здатність критично осмислювати і прогнозувати стан і перспективи розвитку садівництва та виноградарства.
- Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефхівцям.

Програмні результати навчання

- 1. Спеціалізовані концептуальні знання фундаментальних і прикладних аспектів плодівництва, овочівництва та виноградарства на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у галузі садівництва та виноградарства.
- 2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та практичних задач і проблем плодівництва, овочівництва, виноградарства, грибівництва.
- 5. Застосовувати сучасні методи та засоби досліджень, зокрема, біометричні, математичного, комп'ютерного моделювання для розв'язання складних задач садівництва та виноградарства.
- 8. Приймати ефективні рішення у сфері садівництва та виноградарства, визначати цілі та завдання, генерувати і порівнювати альтернативи, аналізувати сценарії та ризики.
- 10. Здійснювати консультування та експертизу з питань інноваційних технологій у плодоовочівництві та виноградарстві.
- 12. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері садівництва та виноградарства, обирати ефективні методи і засоби дослідження, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Сучасні технології садівництва і виноградарства» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): ОК29 плодівництва, ОК30 виноградарство, ОК 31 технологія переробки та зберігання продукції рослинництва, ОК 22 стандартизація та управління якістю плодоовочевої продукції, ОК 26 виноробство, ОК 24 фітопатологія, ОК13 ентомологія, ОК 25 агрофармакологія .

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Сучасні технології садівництва і виноградарства», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<ul style="list-style-type: none"> 1. Спеціалізовані концептуальні знання фундаментальних і прикладних аспектів плодівництва, овочівництва та виноградарства на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у галузі садівництва та виноградарства. 	ПРН 1
<ul style="list-style-type: none"> 2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та практичних задач і проблем плодівництва, овочівництва, виноградарства, грибівництва. 	ПРН 2
<ul style="list-style-type: none"> 5. Застосовувати сучасні методи та засоби досліджень, зокрема, біометричні, математичного, комп'ютерного моделювання для розв'язання складних задач садівництва та виноградарства. 	ПРН 5
<ul style="list-style-type: none"> 8. Приймати ефективні рішення у сфері садівництва та виноградарства, визначати цілі та завдання, генерувати і порівнювати альтернативи, аналізувати сценарії та ризики. 	ПРН 8
<ul style="list-style-type: none"> 10. Здійснювати консультування та експертизу з питань інноваційних технологій у плодоовочівництві та виноградарстві. 	ПРН 10
<ul style="list-style-type: none"> 12. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері садівництва та виноградарства, обирати ефективні методи і засоби дослідження, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки. 	ПРН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Сучасні технології садівництва і виноградарства»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Приймати ефективні рішення у сфері садівництва та виноградарства, визначати цілі та завдання, генерувати і порівнювати альтернативи, аналізувати сценарії та ризики.	ПРН 8
Здійснювати консультування та експертизу з питань інноваційних технологій у плодоовочівництві та виноградарстві.	ПРН 10

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Методи навчання є одним з найважливіших компонентів навчального процесу. Без відповідних методів діяльності неможливо реалізувати мету і завдання навчання, досягнути засвоєння студентами певного змісту навчального матеріалу. Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (словесні, наочні, практичні, індуктивні та дедуктивні);
- методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (методи стимулювання інтересу до навчання);
- методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;
- бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

При оцінюванні знань використовують такі форми та методи контролю: поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється на основі модульних контролів. Ф о р м и поточного контролю: тестові завдання з множинним вибором відповіді, співбесіда.

Підсумковий контроль здійснюється на основі кінцевого контролю теоретичних знань у вигляді іспиту. Ф о р м и підсумкового контролю: тестові завдання з множинним вибором відповіді, загальні питання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка з дисципліни FX, F ("2") виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка F виставляється студентам, які не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю. Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни, повинні пройти повторне навчання за індивідуальним навчальним планом.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

	Модуль 1	Модуль 2
--	-----------------	-----------------

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	8	24	8	24
Презентація	1	10	1	10
Реферат	1	10	1	10
Лекція за обраною темою	1	6	1	6
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна виконується за розробленими пакетами питань і тестів ККР і оцінюється за тими ж вимогами: тестові питання 40 балів, перше питання 25 балів та друге питання 35 балів, що у сумі дає 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

На іспиті студенту надається можливість підвищити оцінку, що виставлена за результатами модульних контролів. Студенти, які під час навчального семестру набрали 35 до 59 балів зобов'язані складати іспит.

Студентам, які до початку заліково-екзаменаційної сесії набрали менше 35 балів надається можливість підвищити свій рейтинг шляхом відпрацювання пропущених занять, виконання самостійних (контрольних) та індивідуальних робіт з тим, щоб такі студенти могли бути допущені до складання іспиту.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1 Сучасні технології садівництва

Тема 1. Проблеми та перспективи сучасного садівництва в Україні та світі.

Структура галузі та її завдання на сучасному етапі. Коротка характеристика зон вирощування плодкових. Необхідність впровадження сучасних високомеханізованих та автоматизованих технологій, комп'ютеризація. Перспективи. Необхідність розширення маркетингових досліджень. Роль сортування і упакування у стимулюванні плодового ринку в Україні. 2 години

Тема 2. Світові надбання у садівництві – нові сорти і гібриди.

Використовують матеріали Інтернету, прайсів, періодичної літератури для детального аналізу світових досягнень. 2 години

Тема 3 Основні новітні технології зерняткових культур(яблуна, груша, мало поширені зерняткові) 2 годин

Тема 4 Порівняльна характеристика загальноприйнятих та новітніх технологій, переваги та недоліки для одержання екологічно чистої продукції 2 години

Тема 5 Елементи сучасних технологій кісточкових (черешня, вишня, персик, абрикос, слива) 2 годин

Тема 6 Новітні технології вирощування садивного матеріалу кісточкових 2 години

Тема 7 Особливості вирощування суниці та лохини у закритому і відкритому ґрунті

Тема 8. Особливості вирощування малини та ожини

Тема 9. Особливості вирощування смородини та агрусу

Тема 10 Горіх волосський

Тема 11. Фундук

Тема 12. Мигдаль

Модуль 2 Виноградарство

Тема 1. Енергозберігаюча технологія виробництва винограду.

Тема 2. Виробництво посадкового сертифікованого матеріалу винограду та закладання базисних маточників з використанням технологічних ланок винаходів і патентів.

Тема 3. Застосування сучасних засобів захисту винограду.

Тема 4. Використання сенсорів у виноградарстві та виноробстві.

Тема 5. Виноградарство тепличне

Тема 6. Прогресивні технології вирощування технічних і столових сортів

Тема 7. Виробництво токайських вин

Тема 8. Органічне виноградарство та виноробство

Тема 9. Мікрозони вирощування винограду в Закарпатській області

Тема 10. Сортний потенціал винограду

6.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і номери тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Сучасні технології садівництва												
Тема 1.	6	2				4						10
Тема 2.	7	2		2		3						15
Тема 3	19	2		2		15	7	1		1		5
Тема 4	19	2		2		15	7	1		1		5
Тема 5	14	2		2		10	6	1				5
Тема 6	9	2		2		5	11	1				10
Тема 7	11	2		4		5	12	1		1		10
Тема 8	9	2		2		10	12					10
Тема 9	9	2		2		10	6	1				9
Тема 10	8	2		2		4	12	1				10
Тема 11	6	2				4	12			1		10
Тема 12	16	2		2		12	6	1				10
Разом за модулем 1	96	20		16		60	96	8		4		80

Модуль 2 Виноградарство

Тема 1	9	2	2	10	11				10
Тема 2	7	2		5	11				10
Тема 3	9	2	2	5	6	1			5
Тема 4	7	2		5	6				5
Тема 5	7	2		5	6				5
Тема 6	9	2	2	5	6		1		5
Тема 7	9	2	2	5	6		1		10
Тема 8	9	2	2	5	6	1			10
Тема 9	9	2	2	5	11	1			10
Тема 10	9	2	2	5	10	1			9
Разом за модулем 2	54	14	10	30	54	4	2		53

Теми лекційних занять
Модуль 1.Сучасні технології садівництва

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Стац.	заочно
1	Проблеми та перспективи сучасного садівництва в Україні та світі	2	
2	Прогресивні технології вирощування садивного матеріалу, закладка саду та догляд	1	
3	Прогресивні технології вирощування садивного матеріалу, закладка саду та догляд.	1	1
4	Світові надбання у садівництві – нові сорти і гібриди.	1	1
5	Нові методи вирощування садивного матеріалу плодкових культур.	1	
6	Порівняльна характеристика загальноприйнятих та новітніх технологій, переваги та недоліки для одержання екологічно чистої продукції	1	
7	Елементи сучасних технологій кісточкових (черешня, вишня, персик, абрикос, слива)	1	1
8	Сучасні підщепи кісточкових для вегетативного розмноження та переваги	1	
9	Новітні технології вирощування садивного матеріалу кісточкових	1	
10	Особливості вирощування суниці та лохини у закритому і відкритому ґрунті	1	
11	Особливості вирощування малини та ожини	1	
12	Особливості вирощування смородини та агрусу	1	1
13	Новітні технології забезпечення садивного матеріалу ягідних культур	1	1
14	Горіх волоський	1	1
15	Фундук	1	1
16	Мигдаль	1	1
17	Каштан істинний та інші горіхоплідні	1	
18	Вирощування садивного матеріалу горіхоплідних	1	
19	Новітні технології вирощування актинидії	1	

	Всього за модуль 1	20	8
Модуль 2. Виноградарство			
	Тема 1. Енергозберігаюча технологія виробництва винограду.	1	
	Тема 2. Виробництво посадкового сертифікованого матеріалу винограду та закладання базисних маточників з використанням технологічних ланок винаходів і патентів	1	
	Тема 3. Застосування сучасних засобів захисту винограду	2	1
	Тема 4. Використання сенсорів у виноградарстві та виноробстві	2	1
	Виноградарство тепличне	2	
	Тема 6. Прогресивні технології вирощування технічних і столових сортів	2	1
	Тема 7. Виробництво токайських вин	1	
	Тема 8. Органічне виноградарство та виноробство	1	
	Тема 9. Мікрозони вирощування винограду в Закарпатській області	1	1
	Тема. 10.Сортовий потенціал винограду	1	
	Всього	14	4
		34	12

6.3 Теми практичних занять

(не передбачено навчальним планом)

6.4 Теми лабораторних занять

Модуль 1. Сучасні технології садівництва

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Стац.	заочно
	Нові методи вирощування садивного матеріалу яблуні та груші, чорноплідної горобини деревовидної.	2	1
	Елементи сучасних технологій кісточкових (черешня, вишня, персик, абрикос, слива)	2	1
	Новітні технології вирощування садивного матеріалу кісточкових	2	1
	Особливості вирощування суниці у закритому і відкритому ґрунті	2	1
	Особливості вирощування малини та ожини	2	
	Особливості вирощування смородини та агрусу	2	
	Горіх волоський. Фундук	2	
	Лохина	2	
	Всього за модуль 1	16	4
Модуль 2. Виноградарство			
	Енергозберігаюча технологія виробництва винограду.	4	1
	Виробництво посадкового сертифікованого матеріалу винограду та закладання базисних маточників з використанням технологічних ланок винаходів і патентів	2	1
	Застосування сучасних засобів захисту винограду	2	
	Особливості вирощування та виробництва токайських вин	2	

	Всього за модуль 2	10	2
	Всього разом:	26	6

6.5 Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		Стац.	заочно

1	Підготовка до лабораторних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	1	20
2	Основні завдання та перспективи сучасного садівництва в Україні	2	5
3	Сучасні технології вирощування садивного матеріалу мало поширених зерняткових культур	1	5
4	Вирощування горобини чорноплідної деревовидної	1	5
5	Вирощування маточників для вегетативних підщеп	1	5
6	Використання нетканих матеріалів у плодівництві	1	5
1	Сучасний стан та перспективи розвитку плодівництва в Україні.	2	5
2	Вимоги до садивного матеріалу для насаджень інтенсивного типу	2	5
3	Сучасні напрямки селекції плодкових культур	2	5
4	Технічне забезпечення сучасних технологій вирощування плодів	2	5
5	Вибір ділянки під закладання саду	2	5
6	Догляд за молодими деревами після їх садіння	2	5
7	Строки та способи обробітку ґрунту в садах	2	5
8	Кореневе і позакореневе підживлення плодкових культур	2	5
9	Строки та способи обрізування плодкових дерев	2	5
10	Площинні та інші штучні форми крон	2	5
15	Підготовка до контролю засвоєння змістового модуля 1	2	5
1	Особливості вирощування маточників ягідних	3	5
2	Маточних вегетативних підщеп	3	5
3	Підщепи для ягідних	3	5
4	Підготовка та перевезення живців для окуліровки агрусу	3	5
5	Новітні методи окуліровки та щеплення ягідних	3	5
6	Прискорення вирощування саджанців смородини	2	5
7	Новітні підщепи та їх розмноження у ягідних	2	5
8	Закладка саду інтенсивного та індивідуального типу малини	1	5
	Разом	20	

модуль 2

1	Особливості вирощування садивного матеріалу винограду способом щеплення та живцюванням	3	5
2	Маточних вегетативних підщеп винограду	3	5

3	Розмноження методом щеплення різними методами	3	5
4	Підготовка та перевезення садивного матеріалу	2	5
5	Новітні методи окуліровки та щеплення	2	5
6	Прискорення вирощування саджанців	2	8
7	Новітні підщепи та їх розмноження	2	5
8	Закладка виноградників інтенсивного та індивідуального типу	1	5
	Разом	90	132

6.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Тестові питання з дисципліни.
2. Конспект лекцій.
3. Програма дисципліни.
4. Матеріал для самостійної та індивідуальної роботи студентів
5. Виїзд у передові підприємства для ознайомлення з сучасними технологіями вирощування поширених в Закарпатській області плодкових культур і винограду

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Савіна О. І., Любка О.С., Балян І.В., Фандалюк А.В. Науково-практичні рекомендації щодо сортового потенціалу винограду в Закарпатській області. В.Бакта, 2022. 27с.
2. САВІНА О.І., САЛЬКА О.Ю., ЖЕЛТВАЙ П.Ф., ШЕЙДИК К.А. Методичні рекомендації до проведення лабораторних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Сучасні технології з садівництва і виноградарства» частина 1 – садівництво. Ужгород, 2023. 104с.
3. САВІНА О.І., СИМОЧКО В.В., ЗОЗУЛЯ С.С., ШЕЙДИК К.А. Методичні рекомендації до проведення лабораторних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Сучасні технології з садівництва і виноградарства» частина 2 – виноградарство. Ужгород. 2023. 139с.
4. Глюдзик-Шемота М.Ю.¹, Савіна О.І.¹, Салька О.Ю.¹, Шейдик К.А.¹, Матієга О.О.² Особливості росту і плодоношення червоном'якушних сортів яблуні в умовах Закарпаття ¹ \ collective monograph / International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2022. p. 35-52. Available at :
DOI10.46299/ISG.2022.MONO. RO.2AG
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/48057>
5. Вирощування груші в Лісостепу України: Рекомендації / І.І. Хоменко, А.О. Кучер, О.А. Спрягайло, В.О. Сіленко та ін. – Мліїв: Ін-т садівництва ім. Л.П. Симиренка, 1999. – 47 с.
6. Гринник, І.В. Вітчизняні технології виробництва, зберігання та переробки плодів і ягід в Україні / І.В. Гринник, І.К. Омельченко, О.М. Литовченко.–К.: «Преса України», Інститут садівництва НААН України, 2012. –120 с.

7. Грицаєнко, А.О. Плодівництво / А.О. Грицаєнко. – К.: Урожай. – 2000. – 432 с.
8. Дикун, О.М. Інтенсивні технології вирощування органічної (екологічно чистої) продукції полуниці садової, малини, ожини, смородини і агрусу у незахищеному ґрунті / О. М. Дикун, В.В. Козак. – К.: «Агросвіт України», 2012. – 76 с.
9. Каленич, Ф.С. Агроєкологічні основи інтегрованого захисту яблуні від парші та інших хвороб / Ф.С. Каленич.- К.: Аграрна наука, 2005. – 244 с.
10. Клімат України / В.А. Дячук, В.М. Бабіченко; за ред. В.М.Ліпінської. Укр. НДІ гідрометеорології. – К.: Вид-во Раєвського, 2003. – 343 с
8. Кондратенко, П.В. Адаптація яблуні в Україні / П.В. Кондратенко. – К.: Світ, 2001. – 192 с.
9. Кондратенко, Т.Є. Яблуня в Україні. Сорти / Т.Є. Кондратенко. – К.: Світ, 2001. – 296 с.
10. Кондратенко, Т.Є. Сорти яблуні для промислових і аматорських садів України / Т.Є.Кондратенко. – Київ: Манускрипт– АСВ, 2010. – 400 с.
11. Копитко, П.Г. Удобрення плодкових і ягідних культур: Навчальний посібник / П.Г Копитко. – К.: Вища школа, 2001. – 205 с.
12. Куян, В.Г. Плодівництво. – Житомир: Вид-во «Житомирський національний агроєкологічний університет», 2009. – 479.
13. Куян, В.Г. Спеціальне плодівництво / В.Г. Куян. –К.: Світ, 2004.-464 с.
14. Лапа, О.М. Основи інтегрованого захисту зерняткових садів / О.М. Лапа, В.Ф. Дрозда, С.Д. Мельничук. – К.: Універсал Друк, 2006. – 96 с.
15. Марковський, В.С. Ягідні культури в Україні: навчальний посібник / В.С. Марковський, М.І. Бахмат. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2008. – 200 с.
16. Марковський, В.С. Суниця садова / В.С. Марковський. – К.: Дім, сад, город, 2002. – 60 с.
17. Матвієнко, М.В. Груша в Україні / М.В. Матвієнко, Р.Д. Бабіна, П.В. Кондратенко. – К.: Аграрна думка, 2006. – 320 с.
18. Машина для садівництва: каталог. – Інститут садівництва НААН., 2011. –30 с.
19. Мельник, О.В. Формування й обрізування інтенсивних насаджень яблуні / О.В. Мельник //Новини садівництва. Спеціальний випуск. – 2005. – 36 с.
20. Мельник, О.В. Закладання саду голландського типу / О.В. Мельник, А.Стрейф, В.П. Ріпамельник //Новини садівництва. Спеціальний випуск №5(30). 2001. 44 с.
21. Мельник, О.В. Догляд за садом голландського типу / О.В. Мельник, А. Стрейф //Новини садівництва. Спеціальний випуск №6 (32). – 2001. – 60 с.
22. Мельник, О.В. Формування й обрізування дерев сливи (вишні, черешні, абрикоса, аличі, персика) //Новини садівництва. Спеціальні випуски. – 2003–2005.

23. Методика економічної та енергетичної оцінки типів насаджень, сортів, інвестицій в основний капітал, інновацій та результатів технологічних досліджень у садівництві / за ред. О.М. Шестопаля. – К.: – Науковий центр «Плодівництво» УААН, 2006. – 141 с.
24. Омельченко, І.К. Культура яблуні в Україні / І.К. Омельченко. – К.: Урожай, 2006. – 304 с.
25. Омельченко, І.К. Як формувати і обрізувати плодові дерева / І.К. Омельченко, К.Д. Третяк. – К.: Урожай, 1999. – 160 с.
26. Омельченко, І.К. Садівнича наука України: минуле, сьогодення, перспективи / І.К. Омельченко, І.В. Гринник. – К.: «Преса України», Інститут садівництва НААН України, 2012. – 528 с.
27. Помология. Т.1. Яблуня / Под ред. М.В. Андриенка. – К.: Урожай, 1994. – 458 с.
29. Помология. Т.2. Груша и айва / Под ред. М.В. Андриенка. – К.: Урожай, 1994. – 223 с.
30. Помология. Т.3. Абрикос, персик, алыча / Под ред. М.В. Андриенка. – К.: Урожай, 1997. – 280 с.
31. Плодівництво. Практикум: навч. посіб. / В.Г. Куян, В.М. Пелехатий. – Житомир, Вид-во ЖНАЕАУ, 2011. – 216 с.
32. Туровцев Н.И. Помология. Том 4.: Слива, вишня, черешня / [Н.И. Туровцев, Л.И. Тараненко, В.В. Павлюк и др.]; под ред. В.В. Павлюка. – К.: Урожай, 2004. – 272 с.
33. Рульєв, В.А. Економічні проблеми розвитку садівництва України: Монографія / В.А. Рульєв. – К.: ННЦ ІАЕ, 2004. – 360 с.
34. Сучасні технології вирощування ожини та малино-ожинових гібридів / П.З. Шеренговий, В.О. Сіленко, Ю.Ю. Андрусик, О.В. Сердюк та ін., за ред. П.З. Шеренгового. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2013. – 130 с.
35. Технологія вирощування смородини чорної та порічки / В.О. Сіленко, Л.Ф. Скалецька, В.І. Войцехівський, Г.С. Андрусик; за ред. П.З. Шеренгового. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2012. – 124 с.
36. Савіна О.І., Матієга В.Й., Гамор А.Ф. Практикум з плодівництва. Ужгород, 2010. 199с.
37. Сіленко В.О. Сучасні технології садівництва. Практикум. Київ, 2015. 196с.
38. Помология. Т.2. Груша и айва / Под ред. М.В. Андриенка. – К.: Урожай, 1994. – 223 с.
39. Чекан Т.Ю., Савіна О.І., Симочко В.В. Ефективність деяких фунгіцидів проти мікозів персика в умовах Закарпатської області // Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Проблеми агропромислового комплексу Карпат». Велика Бакта, 2016. Вип. 24. – С. 121-128.

40. Чиж, О.Д., Інтенсивні сади яблуні / О.Д. Чиж, В.В. Фільов, О.М. Гаврилюк, С.М. Чухіль. –К.: Аграрна наука, 2008. – 224 с.
41. Шевчук, І.В. Сучасні методи захисту плодово-ягідних та овочевих культур від шкідливих організмів / І.В.Шевчук. – К.: Вид. ТОВ РІКЗ “Раритет”, 2003. – 176 с.
42. Шестопаль, О.М. Теоретико-методологічні основи (нова парадигма) та складові Національної програми поступу промислового садівництва України: макрогалузевий аспект: Монографія / О. М. Шестопаль. –К.:ННЦАЕ, 2008. – 140 с.
43. Шестопаль, О.М. Промислове садівництво України: ретроспектива, сучасний стан та перспективні напрямки розвитку О.М. Шестопаль // Садівництво. 2007. - Вип. 60. –С.28-41.
45. Яновський, Ю.П. Ягідництво: Навчальний посібник / Ю.П. Яновський, В.В. Воеводін, О.М. Лапа та ін.; За ред. Ю.П. Яновського. – К., 2009. – 216 с..
46. <http://www.nbg.kiev.ua/>
47. <http://www.dimsadgorod.com/>
48. <http://www.minagro.kiev.ua/page/>
49. <http://www.slovnyk.net/> 60. <http://www.ukrndnc.org.ua/>
51. Українська якісна черешня європейського зразка. Досвід Уманської фруктової компанії <https://techhorticulture.com/ukrayinska-yakisna-chereshnya-yeuropejskogo-zrazka-dosvid-umanskoji-fruktovoi-kompaniyi>
52. Розтріскування черешні. Як з ним боротись
<http://www.jagodnik.info/roztriskuvannya-chereshni-yak-z-nym-borotysya/>
53. Вирощування черешні. Види і сорти
[\https://floristics.info/ua/statti/sad/2611-chereshnya-posadka-i-doglyad-obrizuvannya-ta-shcheplennya.html](https://floristics.info/ua/statti/sad/2611-chereshnya-posadka-i-doglyad-obrizuvannya-ta-shcheplennya.html)
54. Мультиспектральний аналіз садів
<https://www.growhow.in.ua/multyspektralnyy-analiz-sadiv-dronamy-dlia-proridzhuvannya-tsvitinnia/>
55. Сортовий потенціал черешні
<https://www.ogorodnik.com/articles/gidni-buty-v-kozhnomu-sadu-slaborosli-sorty-chereshni-vitchyznanoi-selekcii>
56. Культура абрикос <https://agrarii-razom.com.ua/culture/abrikos>
57. Інтенсивні технології вирощування абрикоса
<https://techhorticulture.com/tekhnoholiya-vyroshchuvannya-abrykosa>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)